

Bankboek

Korte handleiding voor nieuwe gebruikers

1. Wat doet het bankboek?

Het bankboek houdt de transacties van je bankrekening bij, deelt ze in categorieën in en laat zien waar je geld naartoe gaat. Je haalt de gegevens zelf op bij je bank (een bestand downloaden) en leest ze in het bankboek in; er is geen koppeling met de bank zelf.

2. De eerste keer starten

- **Eerst de blokkering opheffen.** Windows vertrouwt bestanden van internet niet. Access opent het bankboek dan wel, maar blokkeert de programmacode, zodat het niet werkt. Je ziet dan een rode balk 'Beveiligingsrisico' met de melding dat macro's zijn geblokkeerd.
- **Doe dit vóór het uitpakken:** klik met de rechtermuisknop op bankboek.zip en kies Eigenschappen. Vink op het tabblad Algemeen onderaan 'Blokkering opheffen' aan en klik op OK. Pak het zip-bestand daarna uit in een eigen map, bijvoorbeeld Documenten\Bankboek. Alle uitgepakte bestanden zijn dan meteen vrij.
- **Al uitgepakt?** Doe dan hetzelfde met elk bestand in de map, in elk geval met bankboek.accd: rechtermuisknop, Eigenschappen, 'Blokkering opheffen' aanvinken, OK. Staat 'Blokkering opheffen' er niet bij, dan is het bestand al vrij.
- **Beveiligingsmelding van Access?** Kies Openen. Wil je die melding niet elke keer zien, maak de map dan een vertrouwde locatie: in Access Bestand > Opties > Vertrouwenscentrum > Instellingen voor het Vertrouwenscentrum > Vertrouwde locaties > Nieuwe locatie toevoegen, en kies de map van het bankboek.
- Bij de allereerste keer vraagt het programma om het IBAN en de naam van je bankrekening.
- De rest staat daarna al voor je ingevuld: het startsaldo is 0,00 en de startdatum is 1 januari van dit jaar. Alles pas je aan op het tabblad 'instellingen'.
- Het startsaldo is het saldo op de startdatum. Is dat niet 0,00, dan zet je het juiste bedrag in bij 'instellingen' (je vindt het op het eerste afschrift van dat jaar). Een fout startsaldo geeft later een verkeerd eindsaldo.
- Wil je gegevens van een eerder jaar inlezen, zet dan de startdatum op 1 januari van dat jaar. Boeking van vóór de startdatum worden niet ingelezen.

3. Gegevens van je bank ophalen

Download in internetbankieren een bestand met je af- en bijschrijvingen over de periode die je wilt inlezen. Het programma herkent de kolommen zelf; bewerk het bestand dus niet.

Bank	Geschikt bestand
ING	CSV of Excel (.csv, .xlsx, .xls)
ASN Bank	CAMT.053 (zip of xml) of CSV
Rabobank, ABN AMRO, Knab, bunq en andere banken	CSV, Excel of CAMT.053. Dit werkt meestal; controleer de eerste keer het resultaat (zie punt 7).

4. Importeren

1. Open het tabblad 'transacties' en klik in het lint op Importeren.
2. Kies het bestand dat je hebt gedownload.
3. Je ziet een samenvatting: hoeveel boekingen er in het bestand staan, hoeveel er al in het bankboek zitten en hoeveel nieuw zijn. Kies Ja om te importeren, Nee om het bestand eerst in Excel te bekijken, of Annuleren.
4. Controleer na afloop de saldo's (zie punt 7).

Overlappende periodes zijn geen probleem: boekingen die er al zijn worden overgeslagen, ook als je per ongeluk hetzelfde bestand twee keer kiest.

5. Categorieën

- Elke boeking krijgt een categorie. Klik in de kolom Categorie en kies er een uit de lijst. De lijst is bewust kort.
- Een eigen categorie maken: typ de nieuwe naam in het veld Categorie en bevestig met Ja. Hernoemen of verwijderen: dubbelklik op het veld Categorie of open het tabblad 'categorieën' bij instellingen.
- Het programma leert mee. Na het kiezen van een categorie stelt het een regel voor (op naam, tegenrekening of zoekwoord) en toont het hoeveel andere boekingen eronder vallen. Ja bewaart de regel en deelt die boekingen in; Nee geldt alleen voor deze ene boeking.
- Eigen zoekwoord: selecteer eerst met de muis een stuk tekst (minimaal 4 tekens, bijvoorbeeld 'ziggo') in de naam of de mededelingen en kies dan de categorie.
- Bij elke volgende import worden bekende boekingen vanzelf ingedeeld. Alle regels staan op het tabblad 'cat. opslag'; een foute regel kun je daar verwijderen.

Bankboek - korte handleiding

6. Slim beginnen: eerst één maand

Het bankboek leert van wat je indeelt. Je bent het snelst klaar als je zo begint:

5. Importeer eerst één maand en deel die boekingen in categorieën in. Kies het liefst een maand waarin zowel de vaste lasten (huur of hypotheek, energie, verzekeringen) als de dagelijkse uitgaven voorkomen.
6. Bevestig bij elke boeking het voorgestelde zoekwoord of de voorgestelde regel met Ja als dat klopt. Zo ontstaan regels voor winkels, abonnementen, energie, verzekeringen enzovoort.
7. Importeer daarna de rest van het boekjaar. Alle boekingen waarvoor al een regel is, krijgen vanzelf een categorie. De maand die je al had ingelezen wordt overgeslagen.
8. Je hoeft nu alleen de nieuwe namen in te delen. Na de eerste maand zijn dat er veel minder en elke volgende maand wordt het minder werk.

Zet vóór de eerste import de startdatum op 1 januari van het jaar dat je wilt inlezen (zie punt 2).

7. Controleren en overzichten

- Bovenin het transactiescherm staan Beginsaldo en Eindsaldo. Kies Jaar en Maand om een periode te bekijken.
- Vergelijk het eindsaldo met het saldo bij je bank. Klopt het niet, dan is meestal het startsaldo fout of ontbreken er boekingen. Lees het bestand dan opnieuw in: wat er al staat wordt overgeslagen.
- Rapporten: kies in het lint onder Rapporten: Overzicht transacties op datum, Overzicht op categorietotalen, Maandoverzicht of Jaartotalen. Afdrukken of exporteren kan met de knoppen die dan in het lint verschijnen.

8. Veilig werken

- Het bankboek bestaat uit twee bestanden in één map: het programma (bankboek) en de gegevens (bb_be.accdb). Laat ze samen in dezelfde map staan.
- Kopieer regelmatig de hele map naar een andere plek (bijvoorbeeld een usb-stick of de cloud), liefst als het programma gesloten is.
- Sluit het programma altijd af met de knop Afsluiten.

9. Als er iets misgaat

Melding of situatie	Wat te doen
Rode balk 'Beveiligingsrisico': Microsoft heeft de uitvoering van macro's geblokkeerd	Sluit het bankboek, hef de blokkering op (zie punt 2) en start het opnieuw.
"Importeren is alleen mogelijk bij een rekening met een geldig IBAN-nummer"	Controleer het IBAN op het tabblad 'instellingen'.

“Geef bij instellingen eerst de saldogegevens”	Vul startdatum en startsaldo van de rekening in op het tabblad ‘instellingen’.
“Geen afschriften gevonden voor rekening ...”	Het bestand hoort bij een andere rekening of bevat niets nieuws. Kies bovenin de juiste rekening.
In de samenvatting staan boekingen “vóór de startdatum”	Zet de startdatum van de rekening eerder (‘instellingen’) en importeer het bestand opnieuw.
“De kolommen konden niet worden herkend” of een venster met kolomnummers	Gebruik het originele, onbewerkte bestand van de bank. Vul anders de gevraagde kolomnummers in; het programma onthoudt dat.